

Salgótarján Megyei Jogú Város
2012. évi költségvetésének

K O N C E P C I Ó J A

és

a részletes költségvetés elkészítésének
követelményei

Salgótarján, 2011.....

Előterjesztő:

Székyné dr. Sztrémi Melinda
polgármester

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldalszám
<i>I. <u>A 2011. évi költségvetési gazdálkodás főbb eredményei, pénzügyi folyamatainak főbb jellemzői, hatásai a 2012. költségvetési évre</u></i>	2
<i>II. <u>Az önkormányzat 2012. évi költségvetését érintő, központi költségvetésből adódó külső feltételrendszere</u></i>	7
A kormányzat gazdaságpolitikája	7
A helyi önkormányzatok támogatása	9
<i>III. <u>A költségvetés céljai, feladatai</u></i>	10
1. Az önkormányzat kötelező feladatellátása elsődlegességének biztosítása, figyelemmel a működés pénzügyi egyensúlyának középtávon való helyreállítására is	11
1.1 A szociális ellátás szelektivitásának és célzottságának erősítése	11
1.2 A közoktatási feladatellátás színvonalának megtartása mellett a mindenkori igényekhez igazodó, racionális ellátási rendszer működtetése	11
2. A közfoglalkoztatásban lévő lehetőségek kihasználása	12
3. A felhalmozási kiadások fő cselekvési irányai	12
3.1 A korábbi időszakban elhatározott felhalmozási feladatok	12
3.2 Hitelforrásból fedezett felhalmozások	12
<i>IV. <u>A költségvetési bevételek szabályozási feltételei, meghatározói</u></i>	13
1. A központi költségvetés forrásai	14
1.1 Az átengedett személyi jövedelemadó	14
1.2 Az állami hozzájárulások és támogatások	14
1.3 Központosított előirányzatok	15
2. Önkormányzat sajátos működési bevételei	15
2.1 Helyi adók	15
2.2 Gépjárműadó	15
2.3 Illetékbevétel	16
2.4 Bíróságok, pótlékok, egyéb sajátos bevételek	16
3. A költségvetési szervek működési bevételei	17
4. Támogatásértékű működési bevételek	18
5. Felhalmozási bevételek	18

5.1 Támogatásértékű felhalmozási pénzeszközök	18
5.2 Felhalmozási és tőke jellegű bevétel	18
6. Pénzmaradvány	20
<i>V. <u>A költségvetési kiadások tervezésének szabályozási feltételei, meghatározói</u></i>	20
1. Működési kiadások, támogatások	20
1.1 Bérpolitika	20
1.2 Szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi, valamint egészségügyi ellátás	22
1.3 Köznevelési, közművelődési, sport, ifjúsági és civil feladatok	23
1.3.1 <u>Közoktatási feladatok</u>	23
1.3.2 <u>Kultúra, közművelődés</u>	25
1.3.3 <u>Sportfeladatok</u>	27
1.3.4 <u>Ifjúsági feladatok</u>	28
1.3.5 <u>Civil feladatok</u>	28
1.4 Egyéb intézményi feladatellátás tervezési szabályozása	29
1.5 Igazgatás és városüzemeltetés	29
1.6 Működési célú pénzeszközátadás államháztartáson kívülre	31
2. Felhalmozási kiadások	31
2.1 Felújítások	32
2.2 Beruházások	32
3. Adósságszolgálat	33
4. Tartalékok	33
5. Önkormányzaton kívüli feladatellátás	34
<i>VI. <u>A költségvetési deficit finanszírozása</u></i>	34
<i>Határozati javaslat</i>	36
<u>Könyvvizsgálói jelentés</u>	

Tisztelt Közgyűlés !

Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 70.§-a szerint az elkészített költségvetési koncepciót a polgármester november 30-ig nyújtja be a Közgyűlésnek. Ezen előterjesztés e törvényi kötelezettségnek tesz eleget. Ehhez kapcsolódóan az államháztartási törvény végrehajtási rendelete, az államháztartás működési rendjéről szóló 292/2009.(XII.19.) Korm. rendelet 35. §-a, határozathozatalt ír elő a költségvetés-készítés további munkálataira, figyelemmel az önkormányzatnál működő bizottságok véleményére is.

A 2012. évi költségvetési koncepció kialakítása során figyelemmel kell lenni:

- a helyben képződő tervévi bevételekre,
- az ismert kötelezettségekre,
- a költségvetési törvényjavaslat forrásszabályozására.

A költségvetési koncepció kialakításának legnagyobb hatású eleme a költségvetési törvényjavaslat, illetve a törvényjavaslat önkormányzatokat érintő forrásszabályozása.

A költségvetési forrásszabályozás, illetve a centralizált nemzeti jövedelem újraelosztása a parlamenti vitában változhat, amely módosíthatja az önkormányzati járandóságot, de alapvető változás a törvényjavaslatához képest nem várható. Ebből adódóan a koncepcióalkotás gerincét az állami szerepvállalás teszi ki, illetve a központi gazdaságpolitika iránymutatást ad az önkormányzati költségvetés-politika főbb elemeire.

A költségvetési törvényjavaslat mellett a szükséges információk a költségvetési szervektől, a Polgármesteri Hivatal irodáitól és az önkormányzati költségvetéssel közvetlen kapcsolatban lévő gazdasági vállalkozásoktól rendelkezésre áll a következő évi költségvetés irányelveinek összeállításához.

A koncepció makro-számítási modelljében a költségvetés fő keretei, belső arányai és korlátai jól láthatóak, ennek figyelembevételével a részletes költségvetésre vonatkozóan meg lehet határozni a szükséges és lényegi cselekvési irányokat és azok feltételrendszereinek főbb elemeit.

A költségvetési koncepciónak és a ráépülő részletes költségvetésnek úgy kell meghatározni a gazdálkodás feltételeit, hogy a működési terület elsődlegessége biztosított legyen.

A felhalmozási feladatok között - a korábban meghatározott célkitűzések jelentőségüknek megfelelő kezelése mellett - kerüljön sor újabb beruházások, felújítások tervezésére.

I.

A 2011. évi költségvetési gazdálkodás főbb eredményei, pénzügyi folyamatainak főbb jellemzői, hatásai a 2012. költségvetési évre

Az önkormányzat 2011. évi költségvetési feltételrendszerében komoly hatással volt a világgazdasági válság okozta bevételkiesés, amely a válság előtti szinthez képest kevesebb forrás tervezését jelentette. Az alacsonyabban tervezhető bevételeket a helyi adók, illetékek, illetve azok a bevételek jelentették, amelyek a csökkenő fogyasztásból származtak. A bevételek és a költségek változása miatt a költségvetés végrehajtható feltételeinek kialakítása érdekében a Közgyűlés intézkedési tervet fogadott el, amely a feladatellátás hatékonyságát növelte, illetve takarékosabb működést eredményezett.

A 2011. év harmadik negyedéves teljesítési adatai egyértelműen mutatják, hogy a Közgyűlés végrehajtható feltételrendszerű költségvetést fogadott el, hiszen a bevételek fedezték a kiadásokat, a források a szükséges mértékben és időben álltak rendelkezésre. Gazdálkodási zavarok miatt a Közgyűlésnek rendkívüli intézkedéssel nem kellett beavatkozni a költségvetés végrehajtási folyamatába.

A 2011. évi költségvetés teljesítési eredményei, gazdálkodásának folyamatai befolyással bírnak a 2012. évi költségvetés feltételrendszerére is, ezért nem közömbös, hogy milyen kiindulási alap jelenik meg a tervezés számára.

A 2011. évi költségvetés teljesítésének lényegi jellemzői és a látható pénzügyi folyamatok az alábbiak:

Bevételek

- Működési saját bevételek

= Az intézményi működési bevételek várható teljesítése meghaladja a tervezett előirányzatot. Ez azt mutatja, hogy az év során többletforrások jelentek meg az intézmények költségvetéseiben, amelyek a feladatok finanszírozási mozgásterét bővítették. A bevétel szerkezetén belül meghatározó a gyermekétkeztetéshez

kapcsolódó intézményi forrás. Ezen túlmenően a teljesítésben pályázati források és intézményi eszközök hasznosítása, valamint kapacitáskihasználás miatt jelennek meg pénzeszközök.

Tervezési szempontból nagy bizonyossággal meghatározható gyermekétkeztetés bevétele közgyűlési döntés alapján vehető számításba. Egyéb intézményi bevételek teljesítése várhatóan meghaladja az eredeti előirányzatot, így a következő évi tervezés során a teljesítési adatokhoz jobban közelítő bevételi előírás érvényesíthető.

= A helyi adóbevétel, figyelemmel a 1.057.682 ezer forint összegű harmadik negyedévi teljesítési adatokra, teljesülni fog, így biztosítja az éves szinten előírt forrásokat. A világgazdasági válság hatása érzékelhető, hiszen ezen bevételi összeg elmarad a válság előtti szinttől, mivel a vállalkozások visszavettek a termelési volumenből.

A tervezhető adóbevétel kalkulációja során figyelembe kell venni a növekedési előrejelzéseket, illetve a belső fogyasztás várható alakulását.

= Bíróságok, pótlékok, egyéb sajátos bevételek előirányzata várhatóan teljesül. Ezen belül a legjelentősebb bevételi tétel a lakásokkal és a nem lakás célú helyiségekkel kapcsolatosan jelentkezik.

Az önkormányzati bérlakások működtetésével kapcsolatosan továbbra is érezhető a fizetőképesség és fizetőkészség romlása, hiszen a bérlők díjhátraléka a harmadik negyedévi adatok szerint 275.705 ezer forintot tesz ki, amely 16,9%-os növekedést mutat.

Ezen csoportba tartozó bevételi elemek esetében a tervezhető előirányzat meghatározása során, ahol lehetséges, a 4,2%-os inflációt érvényesíteni kell.

- Az önkormányzatot megillető átengedett adók az SZJA és a gépjárműadó jogcímen finanszírozták a 2011. évi költségvetést.

A költségvetési törvény rendelkezésének megfelelően az SZJA- bevétel havi bontásban érkezett az elszámolási számlára. Az éves előirányzat teljesülni fog.

Az SZJA- bevétel az állami adóhatósághoz 2009. évben teljesített adóbevétel alapján illeti meg az önkormányzatot.

A 2012. évben tervezhető adóbevétel összegét a költségvetési törvény rendelkezésének megfelelően központi szinten határozzák meg.

A gépjárműadó jogcímen keletkezett adóbevétel 193.000 ezer forint, az előző évhez képest csökkent. A tervezhető előirányzat meghatározása során a nyilvántartásokban szereplő gépjárművek adatai mellett, a világgazdasági válság hatását is figyelembe kell venni.

- Az önkormányzat működését biztosító állami támogatás négy jogcímen (normatív állami hozzájárulás, felhasználási kötöttségű normatív támogatás, központosított előirányzat, önhibájukon kívül hátrányos helyzetben lévő önkormányzatok támogatása) illetve meg az önkormányzatot. A források a költségvetési törvény rendelkezéseinek megfelelően, illetve a póttámogatásra irányuló igénybejelentés pozitív elbírálása alapján érkeztek. Az önhibájukon kívül hátrányos helyzetben lévő önkormányzatok támogatása jogcímen a harmadik negyedévi adatok szerint 142.921 ezer forint érkezett.

Az év hátralévő részében a tervezett állami támogatási előirányzatok teljesülni fognak.

Mivel az önhibájukon kívül hátrányos helyzetben lévő önkormányzatok támogatását minden évben kezdeményezni kell, tehát nem határozható meg a mértéke, a következő évben ilyen központi forrást nem lehet tervezni.

A lakosság számának és az ellátottak számának csökkenését a következő évben is figyelembe kell venni.

- A felhalmozási és tőke jellegű bevétel jogcímen meghatározott előirányzat teljesítése kedvezőbb az előírásoknál. A harmadik negyedéves adatok szerint 130%. Az éves szinten meghatározott előirányzat teljesül.

Az önkormányzat értékesíthető vagyonelemei csökkentek, így figyelemmel a piac felvevőképességére, körültekintő mérlegelés határozhatja meg a tervezhető bevételi összeget.

A következő évi előirányzat meghatározása során a reálisan várható értékesítések bevételeit kell számításba venni.

- Támogatásértékű bevételek az államháztartáson belülről érkeznek az önkormányzathoz. Ezen forrásokat megállapodások, jogszabályok alapozzák meg. Az előirányzatok

teljesítése megfelel azon cél megvalósítási előrehaladásának, amelyre a támogatásértékű bevétel irányul.

A tervezés során az Országos Egészségbiztosítási Pénztártól felhasználási kööttséggel átvett pénzeszköz az iskolaorvosi szolgálat, a védőnői szolgálat, az anyatejgyűjtés és az önkormányzat kezelésében működő orvosi rendelők finanszírozására irányulóan tervezhető előirányzat. Ezen túlmenően csak olyan források szerepelhetnek, amelyek meghatározására a már elnyert pályázati összegek miatt kerül sor.

- A működési feladatokra irányuló hitel igénybevételére az év háromnegyed részében nem volt szükség, mivel a fedezeti helyzet biztosította a kifizetések finanszírozási forrásait. Az előző évek adataihoz viszonyítva rendkívül pozitív eredményként kell kiemelni, hogy a folyó bevételek finanszírozták a folyó kiadásokat, így nem kellett működési hitelt bekapcsolni a finanszírozásba. Ez rendkívül fegyelmezett és takarékos gazdálkodás eredménye. Éves szinten a működési feladatok finanszírozása nem nélkülözheti működési hitelek igénybevételét. Az önhibájukon hátrányos helyzetben lévő önkormányzatok támogatására elkülönített központi forrásból származó bevétel csökkenti a korábban igénybe venni tervezett hitel nagyságát. A rendelkezésre álló folyószámlahitel-keretből az év végén csak olyan mértékű igénybevételre kerül sor, amennyi a költségek finanszírozásához szükséges.

A hosszúlejáratú hiteleket biztosító közbeszerzés alapján a költségvetésben tervezett hitelek rendelkezésre állnak. A harmadik negyedévben 146.767 ezer forint összegű hitel igénybevételére került sor, figyelemmel a felhalmozások kiviteli ütemeire.

Azon hiteleket, amelyeket a feladat csúszása miatt ez évben nem használnak fel, a kivitelezési ütemhez kapcsolódóan a következő évben vonják be a finanszírozásba.

Kiadások

- A közvetlen működési kiadások (személyi juttatás, munkaadói járulék, dologi kiadások) a költségvetés harmadik negyedéves teljesítése szerint az időarányost nem érik el (70,9%). Ebben az időszakban a szükséges források rendelkezésre álltak, forráshiány nem akadályozta a kifizetéseket.

- = A személyi juttatás előirányzatának felhasználása során a háromnegyed év teljesítési adatai (73,4%), nem haladják meg az időarányos mértéket. Az előirányzati korlátok megtartása érdekében továbbra is hatékony, takarékos költséggazdálkodás szükséges. A következő évi előirányzat meghatározása a jogszabályok rendelkezéseinek figyelembevételével mellett a végrehajtandó feladatok mennyisége és minősége alapján a költségeket tételenként számításba véve történhet.

- = A munkaadói járulékok fedezetére meghatározott előirányzat felhasználása szorosan kapcsolódik a személyi juttatások előirányzatához. A háromnegyed éves gazdálkodás azt mutatja, hogy a szükséges források rendelkezésre álltak a járulékok finanszírozásához. A következő év munkaadói járulék előirányzata a vonatkozó jogszabályok, illetve a tervezett személyi juttatások előirányzatából határozandó meg.

- = A dologi kiadásokra irányuló előirányzat felhasználás harmadik negyedéves szintje a takarékos gazdálkodásnak köszönhetően makroszinten 67,5%, elmarad az időarányos lehetőségtől az év hátralévő részében és következő év előirányzatainak kialakításánál - 2011. évi eredeti előirányzati bázis alapján – a költségtakarékosságot erőteljesen kell érvényesíteni.

- Működési támogatások alapjában véve a szociális és a gyermekvédelmi ellátásokat finanszírozták. Az ellátórendszer biztosította az ágazati törvények és az önkormányzat szabályozásának megfelelő ellátást az érintettek részére. A harmadik negyedéves teljesítési adatok alapján (70,9%) kijelenthető, hogy a rendelkezésre álló előirányzat megfelelő biztonságot nyújtott az ellátórendszer működéséhez, forráshiány még átmenetileg sem akadályozta a szociális járandóságok kifizetését. 2012. évben a korábbi időszak ellátottainak számát bázisként figyelembe véve és kalkulálva, a normatív fajlagos mutatók szerint kell az előirányzatokat meghatározni a rászorultság szigorú érvényesítése mellett. Törekedni kell a közfoglalkoztatásban lévő lehetőségek kihasználására annak érdekében, hogy a szociális segélyezés előirányzata a lehető legkisebb legyen.

Az önkormányzatot érintően a kistérség által ellátott feladatok finanszírozására irányuló hozzájárulás meghatározásához az előző évi támogatással való elszámolást el kell végezni.

- A felhalmozási szektor harmadik negyedéves teljesítménye (775.994 ezer forint) nem éri el a jóváhagyott előirányzati mértéket, mivel a kivitelezési ütemek a kiviteli szerződésekhez, nem pedig az időarányoshoz igazodnak. Néhány feladat megvalósítása az önkormányzaton kívüli ok miatt 2012. évre tolódik. Ebből adódó előirányzati tételek determinációi a következő évi tervezési munkának.

A következő év előirányzatainak meghatározása során az áthúzódó, illetve a Közgyűlés által már eldöntött feladatok előirányzatait tervezni szükséges. Ezen túlmenően a költségvetés hitelfelvételi képessége határozza meg a tervezhető feladatok mértékét.

- A felmerült adósságszolgálati kötelezettséget az önkormányzat a szerződésekben vállalt ütemeknek megfelelően teljesítette, hátralék még átmenetileg sem alakult ki. A következő évben tervezendő adósságszolgálati terheket az érvényben lévő hitelszerződések határozzák meg alapvetően. Ebből adódóan ezek a tételek determináltak.

II.

Az önkormányzat 2012. évi költségvetését érintő, központi költségvetésből adódó külső feltételrendszere

A kormányzat gazdaságpolitikája

A Kormány gazdaságpolitikáját jelentős részben határozza meg az, hogy az Európai Unió még éveken keresztül egy elhúzódó pénzügyi-gazdasági válsággal küzdő övezet lesz. Magyarországnak ebben a nemzetközi gazdasági környezetben kell sikeresnek lennie.

A költségvetési törvényjavaslat szerint Magyarország célja 2012-ben az elrugaszkodás az euróválság-zónától.

A költségvetés terheinek csökkentése érdekében Magyarország 2011-ben elkezdte csökkenteni államadósságát és a közeljövőben is tesz lépéseket az államadósság további csökkentése érdekében. Az euróválság hatásainak kivédése érdekében Magyarország tartja a költségvetés hiányát stabilan, tartósan 3% alatt. A 2012. évi költségvetés megalkotásakor ezért a kiadási oldalon a bürokrácia további csökkentését és takarékosági intézkedések

bevezetését határozta el a Kormány, másrészt az arányos adórendszer kiteljesítésével, valamint az adócsalási kiskapuk bezárásával együtt a költségvetés bevételi oldali többletével is finanszírozza a hiánycsökkentést.

Az országcél – vagyis az euróválság-zónától való elrugaszkodás – teljesüléséhez a jövő évi költségvetésnek öt célt kell teljesítenie: ki kell teljesíteni az arányos adórendszert, be kell zárni az adócsalási kiskapukat, legalább 200 ezer embernek munkát kell adni a Start-munka program keretében, lábra kell állítani a nyugdíjasszát és lépéseket kell tenni az egészségügyi kassza helyzetének rendezése érdekében.

A nemzetgazdasági fejlődés 2012. évi főbb jellemzőit az alábbi táblázat mutatja:

százalékban	2010	2011	2012
	<i>Tény</i>	<i>Előrejelzés</i>	
1. GDP növekedése, %	1,2	1,9	1,5
2. GDP értéke folyó áron (milliárd forint)	26.748	27.947	29.111
3. Fogyasztói árindex változása (éves átlag)	4,9	3,8	4,2
4. Munkatermelékenység növekedési üteme	1,2	1,2	0,0
5. Beruházási hányad (a GDP %-ában)	19,3	18,6	19,0
A növekedés forrásai: százalékos változás, változatlan áron			
6. Háztartások fogyasztása	-2,2	0,5	0,0
6/a. Ebből: háztartások fogyasztási kiadása	-2,1	0,7	0,2
7. Közösségi fogyasztás	-0,6	-2,5	-0,2
8. Bruttó állóeszköz-felhalmozás	-5,6	-2,0	3,2
9. Belföldi felhasználás	-1,1	0,4	0,6
10. Termékek és szolgáltatások exportja	14,1	8,8	8,4
11. Termékek és szolgáltatások importja	12,0	7,7	8,1

A Kormány gazdaságpolitikai célja a hosszú távú kilátások alapján egy ambiciózus gazdasági növekedés megalapozása, de az euróválság tartóssága miatti kockázatok figyelembevételére nyomán a költségvetés sarokszámainak tervezéséhez 1,5%-os GDP növekedést vett alapul. A Kormány gazdaságpolitikai intézkedéseinek köszönhetően ugyanakkor a növekedés szerkezete a korábbi évekhez képest kedvezőbben alakul és egyre inkább belföldi forrásokra támaszkodik. Az állóeszköz-felhalmozásnál 3,2%-os és a belföldi felhasználásnál 0,6%-os növekedést prognosztizálnak.

Az export továbbra is jelentős eleme marad a nemzetgazdaságnak 8,4%-os bővüléssel, illetve, mivel az import az export bővülésétől 0,3% ponttal elmarad, a külkereskedelmi mérleg továbbra is szufficites.

A nyersanyagárak és a világpiaci olajár 2011. évi tetőzését követően az infláció 2012-ben 4,2% mértékben várható, amiben az ÁFA-emelés egyszeri növelő hatása is jelentkezik.

A Kormány társadalom- és költségvetés-politikájának fontos sarokpontja a munkaalapú gazdaság, az arányos adórendszer és a szolidaritás alapú társadalom építése.

A helyi önkormányzatok támogatása

A helyi önkormányzatok – beleértve a helyi nemzetiségi önkormányzatokat, valamint a többcélú kistérségi társulásokat is – 2012-ben hitelforrások nélkül csaknem 3.200 milliárd forinttal gazdálkodhatnak.

Ehhez a központi költségvetés – állami támogatás és helyben maradó személyi jövedelemadó révén – mintegy 1.140,6 milliárd forintot biztosít, amely összeg a 2011. évi korrigált bázis irányszám 100,7%-a.

A közfoglalkoztatás rendszerének és az álláskeresési ellátások átalakítására is tekintettel kerültek meghatározásra az önkormányzati hatáskörű segélyek, kiemelten a foglalkoztatást segítő támogatás forrásai. A szakmai és pénzügyi szabályozásban így határozottabban jelenik meg a foglalkoztatási szándék, megszűnik a munkavállalással szembeni ellenősztönző hatás: az aktív korúak ellátásának támogatási összegei az egyéneket erőteljesebben motiválják a munkaerőpiacra való visszatérésben.

A pénzügyi szabályozás eszközeivel is elő kívánják segíteni a különféle segélyezési formák célzottságának és a normatív szempontoknak az erősítését. A cél az, hogy a valóban rászorultak változatlanul számíthassanak a szociális háló biztonságára.

Ezt a célt szolgálja az is, hogy az önkormányzati segélyezéshez hozzájáruló, ún. „pénzbeli szociális juttatások” előirányzat a jelenleginél célzottabban kerül elosztásra: 2012-ben valamennyi településen biztosítja majd a normatív segélyekhez nyújtandó önrészt, de hatékonyabban fogja segíteni a valós gondokkal (magasabb segélyezett létszámmal, ezáltal több kiadással) sújtott önkormányzatokat.

2011. szeptemberétől a korábbi gázár- és távhőtámogatás beépült az önkormányzati lakásfenntartási támogatásba. Az új, kedvezőbb feltételek mentén jelentősen megemelkedik az

e támogatásban részesülők száma. A megnövekedő önkormányzati kiadásokhoz a költségvetési törvényjavaslat 26,5 milliárd forintos többletforrást biztosít.

A költségvetési törvényjavaslat a pénzügyi szabályozás eszközeivel is elősegíti a kötelezettségek betartását azzal, hogy az étkeztetéshez és a tankönyvellátáshoz kapcsolódó normatívákat jövőre a kötött támogatások közé sorolja.

A katasztrófavédelmi és ezen belül a tűzvédelmi feladatok országosan egységes szakmai és gazdálkodási irányítása érdekében 2012-től a jelenlegi hivatásos önkormányzati tűzoltóságok közvetlenül az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság hatáskörébe kerülnek. Ennek megfelelően a jövő évtől a tűzvédelmi feladatok támogatására szolgáló előirányzatok a Belügyminisztérium fejezetbe csoportosulnak át.

A tervezési és beszámolási folyamatokat egyszerűsítendő 2012-től – az állami támogatások egyidejű és azonos összegű megemlése mellett – a helyi önkormányzatok átengedett személyi jövedelemadó részesedése javarészt megszűnik, a helyben maradó személyi jövedelemadóból a 8%-os részesedés ugyanakkor változatlan formában és mértékben fennmarad. Tekintettel arra, hogy a megszűnő személyi jövedelemadó részesedést kiváltó támogatás a 2011. évvel azonos célokat szolgál, e változás nem érinti tartalmilag és összecszerúségében az egyes önkormányzatok forrásait.

Az önhibájukon kívül hátrányos helyzetben lévő önkormányzatok támogatása (ÖNHKI) 8,0 milliárd forinttal csökkenthető 2012-ben. Ennek döntő oka, hogy a megyei intézmények fenntartását jövőre átveszi az állam, ezért az ÖNHKI-t már nem terheli a megyei intézmények működési forráshiányának finanszírozásához szükséges összeg.

III.

A költségvetés céljai, feladatai

Az önkormányzati költségvetés forrásoldalán meghatározó jelentőségű a központi költségvetési kapcsolatból származó források nagysága. A számítások kis növekedést mutatnak, illetve a normatívák többségének fajlagos összegei változatlanok maradnak.

Az önkormányzati feladatellátás fókuszában továbbra is a kötelezően ellátandó működési feladatok biztonsága, a pénzügyi stabilitás kell legyen. Ebből adódóan fokozottan érvényt kell szerezni a közpénzekkel való takarékos, a pazarlást kiküszöbölő gazdálkodásnak, mert a

reálisan számításba vehető önkormányzati bevételi szint mellett az elvégzendő feladatok forrásai csak ilyen módon biztosíthatók.

A működés elsődlegességének biztosításán túlmenően azonban a város jövőbeni fejlődése elképzelhetetlen megfelelő színvonalú fejlesztés nélkül. A 2012. évre áthúzódó felhalmozási feladatok mellett a rendelkezésre álló források allokálási döntéseinél a pályázati forrásokkal támogatott feladatoknak kell erőteljesebb szerepet kapni.

Az önkormányzati központi forrásszabályozás, illetve az önkormányzat saját forráslehetőségei figyelembevételével a 2012. évi költségvetési-politika főbb céljai és a tervezési cselekvés irányai az alábbiak:

1. Az önkormányzat kötelező feladatellátása elsődlegességének biztosítása, figyelemmel a működés pénzügyi egyensúlyának középtávon való helyreállítására is

Az önkormányzat kötelezően ellátandó feladatait különféle jogszabályok írják elő, azonban az eszközrendszer és erőforrások jelentős részét a Közgyűlés határozza meg. A feladatellátás finanszírozhatósági szempontú áttekintése alapján biztosítani kell a kötelezően ellátandó feladatok elsődlegességét, aminek azonban meg kell felelni az önkormányzat működési egyensúlyának középtávon való helyreállítása feltételeinek.

1.1.A szociális ellátás szelektivitásának és célzottságának erősítése

El kell érni, hogy az önkormányzati segélyezésen keresztül felhasznált pénzbeli erőforrások célzottabban kerüljenek elosztásra. A cél az legyen, hogy csak a valóban rászorultak számíthassanak a szociális háló biztonságára.

A felhasználási kötöttségű források adta lehetőségeket a lehetséges legnagyobb mértékben kell kihasználni.

1.2. A közoktatási feladatellátás színvonalának megtartása mellett a mindenkori igényekhez igazodó, racionális ellátási rendszer működtetése

Az értékmegőrzés mellett alapvető szempont, hogy a közoktatási rendszer legyen képes rugalmasan igazodni a társadalmi elvárásokhoz, illeszkedjen a város polgárainak igényeihez, ugyanakkor költséghatékony legyen.

Cél olyan közoktatási rendszer működtetése, amely képes arra, hogy megakadályozza a társadalmi leszakadást, segíti a tehetséges tanulók továbbhaladását, illetve jól használható, a munkaerő-piaci igényekhez igazodó szakképzettség megszerzését teszi lehetővé. A versenyképes tudás és a műveltség érdekében fontos, hogy a közoktatási intézményrendszer illeszkedjen a 2012-ben hatályba lépő köznevelési törvényben megfogalmazott elvárásokhoz, felkészült legyen az abban foglaltak szerinti működésre, továbbá az intézmények fenntartását alapjaiban érintő változásokra.

2. A közfoglalkoztatásban lévő lehetőségek kihasználása

A közfoglalkoztatás rendszerének átalakításával jelentősen bővült a közfoglalkoztatásban munkát végzők száma. Az aktív korúak ellátásának támogatási összegei az egyéneket erőteljesebben motiválják a munkaerőpiacra való visszatérésben vagy a közfoglalkoztatás lehetőségeinek kihasználásában.

Az önkormányzat anyagi lehetőségeivel összhangban, figyelemmel a központi támogatás rendszerére, szélesíteni kell annak lehetőségét, hogy az aktív korú személyek értelmes, értékteremtő munkavégzéssel kapcsolódjanak be az önkormányzati feladatellátásba.

3. A felhalmozási kiadások fő cselekvési irányai

3.1. A korábbi időszakban elhatározott felhalmozási feladatok

A Közgyűlés által a korábbi időszakban elhatározott felhalmozási feladatokat - amennyiben a megvalósítás elkezdődött - determinációként kell értékelni, illetve amennyiben fizikai kivitelezés még nem kezdődött el, a pályázati cél elérése érdekében elsőbbséget kell kapjanak.

3.2. Hitelforrásból fedezett felhalmozások

Az önkormányzat felhalmozási feladatainak megvalósításához elkerülhetetlen hosszúlejáratú hitel igénybevétele. Azon feladatok, amelyeket már megnyitott hitel finanszíroz, elsőbbséget kell kapjanak.

IV.

A költségvetési bevételek szabályozási feltételei, meghatározói

Az önkormányzati költségvetés bevételi oldalán a központi költségvetési kapcsolatokról származó források a meghatározóak a 2012. évben is. Jelentős forrásbővülés nem látszik, így az egyéb bevételeknek kellene a költségek finanszírozásához szükséges forrásokat biztosítani. Mivel a saját bevételek növelésének lehetőségei jelentős részben kimerültek, a kiadási oldalon lévő feladatok racionális megszervezésével, hatékonyabb ellátásával kell a forrásoldali lehetőség által biztosított mozgástérnek megfelelni. Forrásbővítő hitelek tervezése rendkívüli átgondolást igényel, hiszen a későbbi évek adósságszolgálati kiadásai jelentős mértékben terhelik a következő évek költségvetését.

Külső feltételként még mindig számolni kell a gazdasági világválság hatásával, csökkenő bevételekre kell felkészülni. Továbbra is érzékelhető:

- a helyi adóbevételek alacsonyabb szintje a válság előttihez képest,
- a saját egyéb bevételek tervezésének bizonytalansága növekszik, ezért a teljesítési kockázatban is az ésszerűség és az óvatosság elveit kell érvényesíteni.
- az önkormányzat által biztosított szolgáltatások esetében várható, hogy a fizetőképesség és a fizetőkészség romlása miatt hátralékos állomány növekedni fog.

A költségvetés forrásbővítő hitelek nélkül nem tudja a kiadásokhoz a szükséges forrásokat biztosítani, azonban mértékét a későbbi évek pénzügyi egyensúlya irányába való elmozdulás nagysága határozza meg. A saját bevételi elemek teljesítésében lévő jelentős bizonytalanság miatt a tervezés során el kell kerülni a túlzott bevételi elvárást, hiszen a kiesés hatásának negatív következményei jelentősek lehetnek.

A költségvetés bevételi oldalának tervezése során érvényesíteni kell a költségvetés hitel nélküli egyensúlya irányába való elmozdulás követelményeit.

A 2012. évi költségvetési rendelettervezet előirányzatainak kialakítása során az alábbi főbb elveket, szabályozási elemeket kell figyelembe venni.

1.A központi költségvetés forrásai

1.1. Az átengedett személyi jövedelemadó

Az önkormányzatoknak ezen átengedett központi adóból való közvetlen járandóságára vonatkozó szabályozása a 2012. évi költségvetési törvényjavaslat szerint változik, hiszen a 2010. évben az állami adóhatóság által beszedett jövedelemadó 8%-a marad helyben.

Mivel a 2011. évben számításba vett helybenmaradó SZJA csökkent, figyelemmel arra, hogy a válság hatása negatívan befolyásolta a vállalkozási szektor jövedelmi viszonyait, az önkormányzat által számításba vehető 2012. évi központi forrás is elmarad az előző évitől.

A tervezhető átengedett személyi jövedelemadó nagyságát és jogcímeit rendeletben teszik közzé 2012. január 31-éig. A koncepció jelenleg a rendelkezésre álló információk által meghatározott bevétellel számol.

1.2. Az állami hozzájárulások és támogatások

Az állami források szerkezete a 2012. évi költségvetési törvény tervezetében az előző évhez hasonló. Csupán kisebb korrekciót tartalmaz a költségvetési törvény.

Az önkormányzat fenntartásába tartozó költségvetési szervekre vonatkozó 2012. évi normatív hozzájárulás igényléséhez szükséges mutatószámok felmérése folyamatban van. Az adatok egy részének meghatározásához tényszámok állnak rendelkezésre (2011. évi októberi statisztika adatai), más részét becsléssel kell meghatározni (2012. év szeptember 1-jei létszám).

A normatíva igénylésekkel kapcsolatosan szigorúan érvényesíteni kell az intézményvezetők felelősségét, hiszen amennyiben jelentősen több gyermek és tanulószámot prognosztizálnak, az indokolatlan állami forrást vissza kell fizetni kamataival együtt.

A legjelentősebb tételt a felhasználási kötöttség nélküli normatív állami hozzájárulás teszi ki, amelyet a költségvetési törvényjavaslat 3. számú melléklete szerinti fajlagos összegekkel kell meghatározni. Ezen belül a meghatározó ebben az évben is az oktatási, illetve a szociális ellátórendszert érintő elemek.

A felhasználási kötöttségű normatív hozzájárulásokat a költségvetési törvény 8. számú melléklete szerint kell meghatározni.

1.3. Központosított előirányzatok

A tételes előirányzatokat a költségvetési törvény 5. számú melléklete tartalmazza, amely 19 jogcímet jelöl meg. Ezen jogcímekből többségében pályázati rendszeren keresztül lehet forrásokhoz jutni. A jogcímek igénybevételére irányuló pályázati feltételrendszer az év során válik ismertté, így a 2012. évi költségvetés bevételi oldalán költségvetési forrást nem lehet közvetlenül tervezni.

2. Önkormányzat sajátos működési bevételei

2.1. Helyi adók

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény alapozza meg az önkormányzat által kivetett adókat. Az önkormányzat által bevezetett adók alapján, figyelemmel a világgazdasági válság jelenleg is érvényesülő hatására, az előző évi tervezési bevételtől kevesebb bevételi előirányzatot lehet meghatározni.

Törekedni kell az adóbehajtási tevékenység hatékonyságának fokozására.

A helyi kis- és középvállalkozások működésének önkormányzati megsegítése egyik eleme a helyi iparüzési adó első félévi előlege befizetési határidejének március 15-ről május 15-re történő módosítása. Ezzel a forráshiányos vállalkozások 60 nap késedelmi pótlékmentes „haladékot” kapnak kötelezettségük teljesítésére.

A koncepció jelenleg adókulcs-növekedéssel nem számol.

2.2. Gépjárműadó

Az önkormányzat által alkalmazandó szabályozást a gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény tartalmazza. A központi adóból a gépjárműadó bevételek átengedésének mértéke 2012. évben is teljes körű. Ez alapján tervezhető az előirányzat, figyelemmel a nyilvántartott gépjárművek számára is, illetve arra, hogy az adóztatott gépjárművekre kivetett adó 2012. évben az előző évhez képest várhatóan csökkenni fog.

2.3. Illetékbevételek

Az illetékfizetési kötelezettséget az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény határozza meg. A költségvetési törvényjavaslat változtat az illetékmegosztás korábbi időszakokban érvényes szabályain. Eszerint a megyei jogú város közigazgatási területén beszedett illetékbevételek 47%-a kerül az önkormányzathoz, szemben a korábbi 50%-os megosztással. A Nemzeti Adó - és Vámhivatal nem szolgáltat adatot az önkormányzat tervezhető bevételeihez. A tervezhető előirányzat, figyelemmel a 2011. évi várható teljesítési adatra és az illetékmegosztás szabályainak változására, nem éri el az előző évi nagyságrendet.

2.4. Bíróságok, pótlékok, egyéb sajátos bevételek

Ezen saját bevételekre a Közgyűlésnek jelentős részben közvetlen befolyása van.

Mivel az egyéb sajátos bevételi kategóriába tartozó szolgáltatások iránt a válság hatása miatt csökken a kereslet, jelentős a kockázat a bevételi elemek nagyságának meghatározásában.

A tervezhető bevételi elemek közül az önkormányzati bérlakásokkal kapcsolatosan megjelenő lakbér és egyéb bevétel meghatározó volumenű. A koncepció nem számol lakbéremeléssel, ugyanis a bérlakások bérleti díja még mindig magasabb mértékű, mint a piaci forgalomban tapasztalható, illetve, mivel a lakásbérlet piacán túlkínálat van, a lakbéremelést csak azokban az épülettömbökben lehet érvényesíteni, amelyekben a lakhatási feltételek színvonala, illetve a fizetési képesség ezt lehetővé teszi.

Évek óta egyre jelentősebb problémát okoz az önkormányzati bérlakásokkal kapcsolatosan felhalmozódott hátralék nagysága. Alapjában véve nem is a hátralékos állomány nagysága az aggasztó, hanem az évenkénti növekedése, amely a költségek infláció miatti növekedésével indokolható mértékétől jelentősen nagyobb. Minden törvényes eszközzel meg kell gátolni a kinnlevőségek növekedését.

A nem lakás célú helyiségek bérbeadásával kapcsolatosan, mivel a jelenlegi gazdasági környezetben talpon maradt kisvállalkozások helyzete még mindig nem stabilizálódott, a koncepció nem számol bérleti díjemeléssel. Ez esetben is érvényes, hogy mivel a nem lakás célú ingatlanok piacán túlkínálat van, a bérleti díjemelést csak azon ingatlanok esetében lehet érvényesíteni, ahol az önkormányzatnak a magánkínálathoz képest

versenyelőnye van az üzlethelyiség elhelyezkedése vagy felszereltsége miatt. Cél az üzlethelyiségek üresedésének megállítása.

Ezen bevételi kategóriában is tapasztalható az évek óta egyre növekvő bérleti díjhátralék. A hátralék növekedésének megtörése érdekében a bérbeadás szabályain célszerű változtatni.

A Csarnok és Piacigazgatóság működése az intézmény saját bevételéből fedezett. Mivel a rendelkezésre álló önkormányzati vagyon hasznosítása a működési költségeken felül többletbevételt eredményez, az önkormányzat költségvetésébe történő befizetés előírása nem lehet kevesebb, mint a 2011. évi mérték.

Bírságok, pótlékok mértékét az előző év teljesítési adatainak figyelembe vételével kell meghatározni, figyelemmel a helyi adóhátralékok behajtási eredményességére is.

Azon egyéb bevételek esetében, amelyeket nem jogszabály, vagy hosszú távú szerződés alapoz meg, amennyiben a díj megfizetését nem veszélyezteti, a 4,2%-os mértékű tervezési infláció nagyságrendjének megfelelő emelést kell végrehajtani.

3.A költségvetési szervek működési bevételei

Az intézményi működési bevételek közül azok érdekesek, amelyek nagysága közvetlenül az intézmény döntésétől függ és nem pályázati bevétel, szakképzési forrás.

A költségvetési intézmények tervezhető bevételeinek túlnyomó részét a gyermekélelmezéshez kapcsolódó tételek teszik ki. Nagyságát alapvetően az élelmezési nyersanyagok árnövekedése határozza meg, amelyet a tervezés szintjén a szolgáltatást biztosító vállalkozás költségkalkulációja szerinti, a Közgyűlés által elfogadott díjnövekedéssel lehet számításba venni.

Az intézmények egyéb tervezhető bevételei (átmenetileg kihasználatlan eszköz és épület hasznosítása) során a díjkalkulációban legalább az inflációs növekedést kell érvényesíteni. Ez esetben külön figyelemmel kell lenni arra, hogy az eszköz és épülethasználatért fizetett díj minden esetben haladjon meg a kapcsolódó intézményi kiadásokat annak érdekében, hogy veszteség ne alakuljon ki.

4. Támogatásértékű működési bevételek

A támogatásértékű működési bevételek az államháztartáson belülről érkeznek jogszabály rendelkezése vagy valamely kötelezettségvállalási dokumentum alapján annak érdekében, hogy a meghatározott konkrét cél megvalósuljon. Ezek a források tehát célra orientáltak, nem használhatók fel szabadon.

A legjelentősebb bevétel az Országos Egészségbiztosítási Pénztártól származó felhasználási kötöttségű pénzeszköz, amely az anyatejgyűjtés, az iskola egészségügy, a védőnői szolgálat és az önkormányzati tulajdonú orvosi rendelők működtetésére irányul. A tervezhető előirányzat nagysága a pénztár jóváhagyásával alakulhat ki.

Salgótarján szervezésében valósul meg az általános iskolai oktatás Mátraszele önkormányzatánál, illetve Somoskőújfalu helyi járati tömegközlekedése. A települések által fizetendő hozzájárulás mértékét az önkormányzatokkal megkötött megállapodás határozza meg.

Ezen túlmenően bevétel csak konkrét feladatellátásra aláírt támogatási szerződés alapján vehető számításba a tervezés során.

5. Felhalmozási bevételek

5.1. Támogatásértékű felhalmozási pénzeszközök

A támogatásértékű felhalmozási bevételek az államháztartáson belülről érkeznek az önkormányzathoz meghatározott feladat megvalósítása érdekében. Azon felhalmozások esetében, amelyek megvalósítás a 2012. évre áthúzódik, a hozzá tartozó támogatási forrást tervezni szükséges. Azokkal a felhalmozási feladatokkal összefüggésben, amelyek megvalósítása már 2011. évben megtörtént, az utófinanszírozás szerint érkező bevételt vele szembeni kiadás nélkül kell tervezni.

Támogatásértékű felhalmozási bevételt csak érvényes támogatási szerződés alapján lehet tervezni.

5.2. Felhalmozási és tőke jellegű bevétel

Az önkormányzati feladatellátásban a felhalmozási és tőke jellegű bevételek egyre kisebb súllyal vesznek részt, összefüggésben az értékesíthető vagyonelemek csökkenésével.

E bevételek tervezése során rendkívül fontos a valóban reálisan számításba vehető bevételek tervezése, hiszen ezen vagyontárgyak értékesítési piacán jelentős a recesszió.

Önkormányzati bérlakások értékesítéséből származó bevételi előirányzat meghatározó hányadát a korábban részletfizetéssel megvásárolt lakások törlesztő részletei teszik ki. Kisebb részben ezt egészítheti ki az egy összegű befizetés a hátralévő részletfizetés helyett. Újabb lakásértékesítéssel a koncepció nem számol, azonban a lakáskonceptió alapján lehetséges szórványlakás értékesítés, amennyiben erre fizetőképes kereslet mutatkozik.

Lakótelkek értékesítése jogcímen azon telekingatlanok esetében lehet bevételt tervezni, ahol az előkészítő munkák (telekmegosztás, ingatlan nyilvántartási átvezetés) megtörténtek. Mivel az önkormányzat a telkek beépítésében érdekelt, az ingatlan eladási szerződéseknek garanciákat kell tartalmazni a beépítési kötelezettségre, illetve ezen kötelezettség teljesítését ellenőrizni kell. Az ingatlan értékesítési árának meg kell haladni a ráfordítási költségeket (közművesítés, telekmegosztás stb.). Ettől eltérő árat csak a Közgyűlés engedélyezhet.

Egyéb sajátos felhalmozási bevétel között a Közgyűlés által kijelölt helyiségek értékesítése és egyéb telekértékesítés jelenhet meg. Ezt egészítheti ki az idegen tulajdonú felépítmények alatt lévő földek értékesítési bevétele. Az előirányzatot a biztonsággal realizálható szinten indokolt tervezni, figyelemmel az előző évek tapasztalatai szerint az ingatlanpiaci aktivitásra.

Pénzügyi befektetések bevételei jogcímen a koncepció nem számol forrással, mivel az önkormányzat többségi tulajdonában álló vállalkozásai esetében a nyereség nem határozható meg, illetve az osztalékra vonatkozó tulajdonosi döntés csupán 2012. év májusában lesz ismert.

Üzletrész értékesítésből származó bevétellel jelenleg nem számol a koncepció.

Felhalmozási célra átvett pénzeszköz az államháztartáson kívülről alapvetően elnyert, de még nem folyósított pályázati forrásokat jelenti. A tervezés során érvényes dokumentumokkal (döntési okirat, támogatási szerződés) alátámasztott jövőbeni forrásokat lehet csak számításba venni.

6. Pénzmaradvány

Pénzmaradvány igénybevétele jogcímen a koncepció azokkal a tételekkel számol, amelyek esetében a források felhasználási kötöttséggel jelentek meg, de a pénzeszközök felhasználására 2012. évben kerül sor. Ezen túlmenően az alapszerűen kezelt források maradványa jelenik meg.

V.

A költségvetési kiadások tervezésének szabályozási feltételei, meghatározói

1. Működési kiadások, támogatások

Az önkormányzati és ágazati törvények szerint kötelezően ellátandó feladatok, illetve azok a vállalt ellátások, amelyek nélkül nem képzelhető el a város működése, determinációt jelentenek a mindenkori költségvetés számára. Fokozza a kiadási igényt a „spillover effektus” miatti költségtöbblet is, amely szerint a városkörnyékről bejáró polgárok miatt a városnak szélesebb és volumenében nagyobb tömegű ellátást kell biztosítani, mint ha csupán a saját polgáraival szembeni kötelezettség teljesítéséről lenne szó.

A koncepció a jelenlegi intézményi szerkezettel és feladatellátással számol, figyelemmel az előirányzatok szerkezeti módosulására és a szükséges szintre hozásokra is.

Az igények és a rendelkezésre álló forráslehetőségek konfliktusának feloldásában kemény korlát a kötelezően ellátandó feladatok esetében jelentkezik, nagyobb a mozgástér a vállalt feladatok ellátásában.

Támogatási típusú kiadási elemek a szociális és gyermekvédelmi ellátásokra irányulnak, ahol a törvények által meghatározott szintet biztosítani kell.

1.1. Bérpolitika

Az önkormányzati költségvetés kiadási oldalának egyik leglényegesebb eleme a személyi juttatások előirányzata, hiszen ez biztosítja a munkavállalói alaphérek, a különféle pótlékok, illetve a járulékok kifizetéséhez szükséges forrásokat. Az önkormányzati feladatellátás megvalósítását végző munkavállalók javadalmazása determinált a költségvetés számára, hiszen az éves személyi jövedelemre a szükséges forrásokat el kell különíteni.

Mivel a költségvetési törvény a közszektorban nem számol bérfeljesztéssel, így a koncepció sem tartalmaz erre vonatkozóan forrásokat.

Az önkormányzatnál alkalmazott tervezés technikája nem változik, továbbra is személyekre lebontva kerül sor a rendszeres és a nem rendszeres juttatás meghatározására.

A költségvetési tervezésnél alkalmazandó bérpolitikai irányelvek az alábbiak:

- A bérpolitika meghatározó vetülete továbbra is a hatékony létszámgazdálkodás. El kell érni, hogy az intézményi feladatok esetében szervezetkorszerűsítéssel, feladatátsszervezéssel hatékonyabb ellátás valósulhasson meg, amely létszámcsökkenéssel is járhat.
- A közalkalmazottak illetménynövelésére csak a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény előírásainak megfelelő kötelező átsorolások, besorolások esetében van lehetőség, illetve azon tételek esetében, amelyeket más jogszabályok határoznak meg (pótlékok, illetmény kiegészítés stb.).
- Az oktatási intézményekben figyelemmel kell lenni a kötelező tanítási időnek a szakos óraadással való kitöltésére. A tagintézmények közötti áttanításban lévő lehetőségeket ki kell használni annak érdekében, hogy a szükséges és elégséges munkavállalói kör alkalmazására kerüljön sor.
- A Munka Törvénykönyve hatálya alá tartozó munkavállalók keresete azok esetében emelkedhet, akik a minimálbér emelkedésének hatálya alá tartoznak.
- A köztisztviselők illetménye a köztisztviselői törvény rendelkezésének megfelelően a soros előrelépés alapján emelkedhet.
- A polgármester, alpolgármesterek illetménye abban az esetben emelkedhet, ha a köztisztviselői illetményalap növekszik.
- A települési képviselők, külső bizottsági tagok tiszteletdíja abban az esetben emelkedhet, ha a köztisztviselői illetményalap növekszik.

1.2.Szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi, valamint egészségügyi ellátás

A szociális ellátás alap gondolata, hogy a társadalomban úgy az egyén, mint annak kisebb-nagyobb közösségei számára adódhatnak olyan helyzetek, amelyekben magukról ideiglenesen vagy véglegesen, egyáltalán nem, vagy elfogadható szinten nem tudnak gondoskodni.

Olyan zavarokkal küzdenek, amelyek a társadalomba való be- vagy visszailleszkedésüket akadályozzák, normális életvitelük, illetve megélhetésük mások közreműködése nélkül nem biztosítható.

A szociális ellátás minimumgaranciái törvényi szinten szabályozottak, az önkormányzat ettől csupán pozitív irányba térhet el.

Az önkormányzat által fenntartott szociális és gyermekjóléti feladatainak ellátását biztosító eszköz - és szervezeti rendszer elfogadható és megfelelő garanciát biztosít.

A feladatokat az önkormányzat által fenntartott intézmény, illetve a Salgótarjáni Kistérség Többcélú Társulása által fenntartott szolgáltató központ végzi.

Külső szolgáltatóként jelentkezik a Nógrád Megye Önkormányzatával kötött megállapodás alapján a Baglyasalja városrészen 10 férőhelyen időskorúak átmeneti otthona, 20 férőhelyen időskorúak nappali ellátása.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 95.§ (1)-(2) bekezdése alapján az otthont nyújtó-, valamint az utógondozói ellátás kötelezettje 2009. január 1-jétől az önkormányzat. Mivel a feladatokat ténylegesen –intézményei útján – Nógrád Megye Önkormányzata látja el, a szolgáltatás ellenértékét meg kell fizetni azt követően, miután a költségelszámolás technikájában megegyezés születik. Jelenleg vita van a szolgáltatás költségeivel és számításba vehető bevételeivel kapcsolatosan. Amennyiben a jogvita lezárul, ennek megfelelő járandóságot ki kell fizetni, amelyhez a szükséges előirányzatot el kell különíteni.

A közfoglalkoztatás feladatait az önkormányzat a Salgótarján Foglalkoztatási Nonprofit Kft-n keresztül látja el. Mivel az előző évben a közfoglalkoztatás rendszere átalakult, az önkormányzat a különféle pályázatokhoz szükséges saját erőt bocsátja rendelkezésre annak érdekében, hogy egyre több munkavállaló foglalkoztatására nyíljon lehetőség. Az

önkormányzat érdekelt a közfoglalkoztatás bővítésében, de elvárás az a hatékonyság, amely hasonló feladat végzésekor más foglalkoztatási konstrukcióban tapasztalható.

Az iskola-egészségügyi ellátás, az anyatejgyűjtés és a védőnői szolgálat működésének finanszírozását alapvetően az Egészségbiztosítási Pénztár címzett forrásai biztosítják. Amennyiben a központi címzett forrásokkal nem lehet az önkormányzat ezen kötelező feladatainak finanszírozását fedezni, az önkormányzat egyéb forrásaiból kiegészítés szükséges. A kiegészítés mértéke azonban nem lehet nagyobb, mint ami az ellátások zavarmentes fenntartásához mindenképpen szükséges.

A gyógyító orvosi alapellátás alapvetően vállalkozó házi orvosokon, fogorvosokon keresztül saját tulajdonukban lévő eszközbázison valósul meg. Az elmúlt időben a nyugdíjba vonuló vagy elköltöző házi orvosok pótlása egyre nehezebbé vált, a feladatellátásban egyre több alapellátási körzet működtetése került vissza az önkormányzathoz. E tekintetben is érvényesülnie kell azon alapelvnek, hogy a finanszírozási forrásokat elsősorban az Országos Egészségbiztosítási Pénztár címzett forrásainak kell biztosítani.

1.3. Köznevelési, közművelődési, sport, ifjúsági és civil feladatok

1.3.1. Közoktatási feladatok

Óvodai nevelés

Az elfogadás előtt álló, a helyi önkormányzatokról szóló törvény, a jelenleg hatályban lévőhöz hasonlóan az önkormányzatok kötelező feladatai közé sorolja az óvodai ellátás biztosítását.

Az önkormányzat az óvodai nevelés feladatát a Salgótarjáni Összevont Óvodával látja el. Jelenleg valamennyi 3. életévét betöltött gyermek számára biztosított az óvodai férőhely, azonban több tagintézmény több csoportja maximális csoportlétszám túllépésével működik. A fentiek, valamint a születések számának csökkenése miatt szükséges figyelemmel kísérni az intézményegységek kapacitás-kihasználtságát.

Egyes óvodaépületek állapota indokoltá teszi a teljes körű felújítást, melynek megvalósítása az önkormányzati saját erőn túl magas támogatási intenzitású pályázati forrás bevonásával lehetséges. A szakmai munka fejlesztése érdekében és az elhasználódott esz-

közök pótlása céljából szükséges eszközbeszerzések továbbra is az önkormányzat és az intézmény számára megnyíló pályázati lehetőségek kihasználásával valósíthatók meg.

Általános iskolai oktatás

A Kodály Zoltán Tagiskola épületének felújítása és befogadó képességének bővülése során, valamint a tanulói létszám csökkenése miatt keletkezett felesleges kapacitás két tagiskola kivonásával megszűnt, így a tényleges igényekhez igazodik az infrastruktúra. Ugyanakkor továbbra is szükséges a jövőbeni igények folyamatos modellezése és az intézményi kapacitásnak a mindenkori igényekhez történő igazítása.

A kötelező feladatellátáson kívüli feladatok hatékonyabb ellátása érdekében indokolt a pályázati lehetőségek fokozott kihasználása további forrásbevonás céljából, valamint törekedni kell az intézményi infrastruktúra szabad kapacitásának hasznosítására a saját bevétel növelése érdekében.

Az általános iskolában a helybéli tanulókon kívül a 2011/2012. tanévben 431 vidéki tanuló oktatása is folyik. Ehhez a teljes bekerülési költségnek az állami támogatást meghaladó részét szintén Salgótarján önkormányzata biztosítja, melyet szem előtt kell tartani a költségvetés tervezése során.

Az általános iskolai intézményfenntartó társulás társult településének fizetési hajlandósága és fizetési képessége indokolttá teszi az intézményfenntartó társulás fenntartásának felülvizsgálatát, és erre vonatkozóan a város érdekeivel összhangban álló döntés meghozatalát.

A sajátos nevelési igényű gyermekek számára a pedagógiai, gyógypedagógiai ellátást az Illyés Gyuláné Óvoda, Általános Iskola, Speciális Szakiskola és Egységes Pedagógiai Szakszolgálat biztosítja. Mivel ebben az intézményben is magas a vidéki tanulók aránya, indokolt olyan fenntartási forma kialakítása, amely a vidéki tanulók okán keletkezett többletterhektől mentesíti a költségvetést.

Középiskolai oktatás

A rövidesen elfogadásra kerülő új köznevelési törvény, a megújuló Nemzeti Alaptanterv, a szakképzés területén várható lényegi változások, továbbá a települési önkormányzatok szerepvállalását érintő törvényi előírások várhatóan új kereteket jelölnek ki a kor követelményeihez leginkább igazodó közoktatás megteremtéséhez. Az elkövetkezendő

évben a közoktatás és az annak részét képező szakképzés területén alapvető feladat lesz a város középiskoláinak rendszerszintű áttekintése és az új jogszabályi előírásoknak, az önkormányzat pénzügyi lehetőségeinek függvényében meghatározásra kerülő intézményhálózat magas szakmai szintű, költséghatékony működtetésére történő felkészülés.

A középfokú oktatás és egyben a szakképzés szempontjából is a népességstatisztikák tekintetében legfontosabb azon gyerekek száma, akik a középfokú oktatásba belépők korosztályát alkotják. A város lakónépességének, illetve állandó népességének csökkenése, ezen belül a 15-18 évesek számának lassú apadása már érzékelhető a középfokú iskolákban is. A 2012/2013. tanévben indítható osztályok iskolatípusonkénti összetétele a demográfiai tényezők figyelembe vételével került meghatározásra úgy, hogy a rövidebb képzési idejű szakiskolai és szakközépiskolai képzések aránya emelkedik. Az intézményhálózat jövőbeni kapacitáskihasználásának alakulását alapvetően befolyásolja a középfokú oktatás és az annak részét képező szakképzés átalakítása.

Kiemelt feladatként jelenik meg a Nógrád TISZK keretében kialakításra került tanműhelyek, laboratóriumok, oktató termek kihasználtságának javítása, mely a nappali rendszerű szakképzés gyakorlati foglalkozásai mellett a felnőttképzés felfuttatásával érhető el. A kapacitáskihasználtság növelése a képzési költségek csökkentésének elengedhetetlen feltétele.

1.3.2. Kultúra, közművelődés

A kultúra és a közművelődés a városi lét elengedhetetlen feltétele. A feladat megfelelő színvonalú ellátásához a központi költségvetési támogatáson kívül szükséges az önkormányzat szerepvállalása.

Kiemelt cél az, hogy erősödjék a város polgárainak identitástudata, valamint, hogy a kulturális infrastruktúra elérhető legyen minden társadalmi réteg számára, s ezáltal is javuljon a városlakók komfortérzete.

A városi közművelődési feladatok ellátására alapított Salgótarjáni Közművelődési Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság személyi állománya és tárgyi feltételrendszere megfelelő, ezért a feladatok ellátásához az itt megjelenő kapacitást kell igénybe venni. Egyéb események, rendezvények megvalósításához támaszkodni kell a kezdeményező szervezetek által biztosított forrásokra.

Kiemelten kell kezelni 2012-ben a Salgótarján várossá nyilvánításának 90. évfordulójához kapcsolódó emlékvé eseményeit, rendezvényeit. A megszervezendő események, rendezvények finanszírozása érdekében elkülönített előirányzat szükséges.

A költségvetés tervezésénél figyelembe kell venni, a Közgyűlés októberi döntésének megfelelően, a Bányamúzeum hasznosításával összefüggő feladatokat.

A Balassi Bálint Megyei Könyvtár és Közművelődési Intézet városi feladatokat is ellát a megyei önkormányzattal kötött együttműködési megállapodás alapján. A könyvtár szűken vett szakmai feladatain túl fontos szerepet játszik a városi közművelődési életben, az irodalmi, művészeti ismeretterjesztésben és nevelésben. Az önkormányzat költségvetési támogatásának nagyságát az intézmény közös működtetésére irányuló megállapodás határozza meg.

A kulturális koncepcióban meghatározottakkal összhangban, kiegészítő jelleggel a Nyitott Könyv Olvasókör Egyesület - TEMI könyvtár is szerepet kapott a könyvtári feladatok ellátásában. Ezekre a feladatokra irányuló forrásokat az önkormányzattal kötött megállapodás szerint kell meghatározni.

A tudományos és művészeti rendezvények, kiállítások, illetve a városi díjak támogatása 2012-ben is a korábbi évekhez hasonlóan történik.

Az önkormányzat támogatja mindazon értékközvetítő, közösségépítő szakmai műhelyeket, amelyek a helyi kulturális értékek létrehozásában és a kulturális közéletben folyamatos működésükkel a leginkább hozzájárulnak Salgótarján kulturális élete gazdagításához.

A Salgótarjáni Szimfonikus Zenekar művészeti munkájának támogatása a Salgótarjáni Szimfonikus Zenekar Egyesületen keresztül, a 2007. augusztus 31-től 2012. augusztus 31-ig terjedő határozott időtartamra szóló szerződés szerint történik, a meghatározott közművelődési és művészeti feladatok ellátása céljából. A szerződés szerint a határozott

idő lejártá után a szerződés meghosszabbítható a szerződő felek újbóli megállapodásával.

A Salgótarjáni Néptáncművészetért Közalapítvány és a hozzá kapcsolódó néptánc-együttesek szerepe kiemelkedő jelentőségű a salgótarjáni néptánc-oktatásban, a néptánc-kultúra megőrzésében. Eredményesen szerepelnek fesztiválokon, helyi, megyei, országos és nemzetközi rendezvényeken. Az országos szakmai elismertséggel működő Nógrád Táncegyüttes vezetője és vezető táncosai segítik a városban működő csoportokat. Értékmegőrző, értékközvetítő tevékenysége miatt a közalapítvány támogatása továbbra is indokolt.

A Salgótarjáni Városi TV Nonprofit Kft. kapacitásai biztosítják az önkormányzati hírek, közlemények, közérdekű információk közvetítését a polgárok felé. A nonprofit kft. ezen feladatainak ellátását segíti az önkormányzati támogatás.

1.3.3. Sportfeladatok

Az Önkormányzat sportfinanszírozása a 9/2008. (II.12.) Öh. sz. határozatban kialakított sportkoncepció rendelkezései alapján, a diák- és szabadidősportra, valamint az utánpótlás-nevelésre irányul. Az élsport támogatásában az önkormányzat továbbra is szerepet vállal, de a sportág vagy sportszervezet fennmaradásáért nem vállal felelősséget. Az önkormányzat kiemelten támogatja az országos sportrendezvényeket, melyek turisztikai szempontból a várost vonzóvá tehetik.

A sportfinanszírozás formái a 2012. évben nem változnak; ezek az alábbiak:

- térítésmentes létesítményhasználat,
- pénzbeli támogatás,
- vissza nem térítendő pénzbeli támogatás,
- önkormányzati cégek által nyújtott támogatások.

A Létesítmény és Sport Nonprofit Kft. támogatása az iskolai mindennapos testmozgás, a diák- és szabadidősport, az utánpótlás-nevelés, a verseny- és élsport, valamint a fogyatékkal élők sportja fenntartására irányul.

A sportfeladatokra elkülönített sportelőirányzat nagyságát az önkormányzat sporttal kapcsolatos feladatairól, a sportfeladatok finanszírozásáról és a sporttámogatás rendszeréről szóló 10/2008. (II.12.) számú rendelete határozza meg. A sportfeladatok ellátása érdekében az önkormányzat sportelőirányzatot képez, mely előirányzat éves összege a tárgyévet megelőző évben befolyt helyi adó, gépjárműadó, adópótlék, adóbírság együttes összegének 1,5%-a. Az önkormányzat ebből az előirányzathoz finanszírozza különösen:

- a) a kiemelkedő sporttevékenységet folytató sportszervezetek, sportszövetségek, valamint
- b) a Salgótarjánban megrendezésre kerülő sportrendezvények pénzügyi támogatását,
- c) a sportversenyeken eredményesen szereplő sportolók és sportvezetők kitüntetését, jutalmazását.

1.3.4. Ifjúsági feladatok

A rendelkezésre álló előirányzat nagyságát az Önkormányzat középtávú gyermek - és ifjúsági koncepciója, valamint a rövid távú cselekvési terv szerint kell meghatározni. Ezek szerint a tárgyévet megelőző év helyi adóbevételeinek két ezrelékét – de legkevesebb 3.200 ezer forintot – a gyermek és ifjúsági feladatok megvalósítására különít el az önkormányzat.

Rendhagyó feladat a városunk fennállásának 90. évfordulójára szervezett ifjúsági rendezvények finanszírozása. Kiemelt figyelmet kap a továbbiakban is a Salgótarjáni Városi Diákönkormányzat, valamint az iskolai diákönkormányzatok pályázati úton történő támogatása.

1.3.5. Civil feladatok

Az önkormányzat továbbra is fontos feladatának tekinti a civil társadalommal való együttműködést. A civil szervezetek támogatása pályázati rendszeren keresztül történik és elsősorban a város civil szervezeteinek működését, programjainak megvalósítását segíti.

1.4.Egyéb intézményi feladatellátás tervezési szabályozása

A *Csarnok és Piacigazgatóság* működését az intézmény saját bevételeiből biztosítja, költségvetési támogatás tervezésére nem kerül sor. Mivel az intézmény a működési költségein felül jelentős bevételt realizál abból adódóan, hogy a közösségi tulajdont eredményesen hasznosítja, az önkormányzat részére a Közgyűlés által meghatározott nagyságrendben fizetést teljesít. A koncepció jelenleg 15.000 ezer forint befizetéssel számol.

A személyi juttatás és a dologi kiadás intézményi előirányzatainak meghatározása más intézményeknél alkalmazott tervezési szisztéma szerint történhet.

1.5.Igazgatás és városüzemeltetés

Az *igazgatási feladatok* között az intézményekhez nem telepíthető feladatok jelennek meg. A Polgármesteri Hivatal igazgatási kiadásai fedezik az önkormányzatot érintő központi jogszabályok végrehajtásából, illetve a helyi jogszabályok előkészítéséből és végrehajtásából adódó feladatokat, illetve a városműködtetéssel kapcsolatos szervezési, végrehajtási munkálatokat.

A *Cigány Kisebbségi Önkormányzat* költségvetésének főösszege, figyelemmel arra, hogy a kisebbségi önkormányzatok központi állami támogatása még nem ismert, Salgótarján Megyei Jogú Város önkormányzata és a kisebbségi önkormányzat között létrejött együttműködési megállapodásban rögzített 530 ezer forint összegű támogatás nagyságrendjével egyezik.

A *Szlovák Kisebbségi Önkormányzat* költségvetésének főösszege, abból adódóan, hogy a kisebbségi önkormányzat központi támogatása még nem ismert, Salgótarján Megyei Jogú Város önkormányzata és a kisebbségi önkormányzat között létrejött együttműködési megállapodásban rögzített 300 ezer forint összegű támogatás nagyságrendjével egyezik.

A kisebbségi önkormányzatok költségvetési lehetősége a 2011. év pénzmaradványával, illetve a képviselő testület által saját bevételre irányuló döntése alapján növekedhet. Az önkormányzatok költségvetésében bevételeinek és kiadásainak egyensúlyban kell lenni.

A Polgármesteri Hivatal fejezetén belül az egyéb feladatok előirányzatainak kialakítása során az alábbi szabályozást kell alkalmazni:

- A városüzemeltetés (útfenntartás, vízgazdálkodás, köztemető üzemeltetés, parkfenntartás, köztisztaság) feladatainak elvégzésére számításba vehető előirányzat a 2011. évi költségvetés eredeti előirányzata által tartalmazott költségek figyelembevételével történhet. A források bővítésére elsősorban többletfeladatokkal összefüggésben kerülhet sor.

A feladatok előirányzatainak meghatározásában erőteljesen figyelembe kell venni a közfoglalkoztatásból származó előnyöket.

- A közvilágítás előirányzatának meghatározása a beépített teljesítmény alapján, figyelemmel az árambeszerzés árára, valamint a meghatározott karbantartási költségekre történhet.
- Az önkormányzati bérlakások működtetési kiadásaira szolgáló előirányzat a Salgó Vagyon Kft. számításai szerint jelenhet meg az önkormányzat költségvetésében. A működési költségek rugalmatlanok, illetve a működtetett lakásállomány alapján erőteljesen determinált a tervezés számára. A tervezés során figyelemmel kell lenni a csökkenő lakásállományra, hiszen az elmúlt időszakban jelentős kolónialakás bontásra került sor, illetve értékesítés során is csökkent az önkormányzat által működtetett lakásállomány. A keletkező bevétel nem fedezi a kiadásokat, ezért önkormányzati forrás-kiegészítés szükséges. A kiegészítő önkormányzati forrás csökkentése érdekében a hátralékos állomány csökkentésére kiemelt figyelemmel kell lenni.
- A nem lakás célú helyiségek működtetési költségei elsősorban a társasházakban lévő helyiségek miatt fizetendő közös költségek fedezését jelentik. Az előirányzat meghatározása során az értékesített nem lakás célú helyiségeket csökkentő tényezőként figyelembe kell venni.
- Az önkormányzat forgalomképes vagyonának hasznosításával, kezelésével kapcsolatosan tervezhető előirányzat az előző évek tapasztalatai alapján a várható

kiadások beárazásával történhet. A csökkenő vagyon miatt amennyiben lehetséges, a tervezhető előirányzatnak az előző évben tervezettnél alacsonyabbnak kell lenni.

- Az önkormányzati működés költségeihez a központi költségvetésből elszámolási kötelezettséggel kapott állami támogatásokat (normatívák, egyéb központi pénzeszközök.) visszafizetési kötelezettség terheli, amennyiben az igénybevétel a feltételeket meghaladja. Az önkormányzatot érintően a visszafizetéshez szükséges forrásokat biztosítani kell.
- Külön tételenként megjelenő feladatok esetében az előirányzatok nagyságát egyenkénti mérlegelés, költségkalkuláció szerint kell meghatározni.

1.6.Működési célú pénzeszközátadás államháztartáson kívülre

Önkormányzati forrás átadására akkor kerülhet sor, ha önkormányzaton kívüli gazdasági szereplő az önkormányzat érdekkörébe tartozó feladatot lát el, amelyet az önkormányzat saját erőforrásaival segít.

A koncepció jelenleg az alábbi feladatok esetében számol pénzáttalással:

- Nógrád Volán Zrt. támogatása a helyi tömegközlekedés költségeinek mérséklésére, továbbá
- a térfigyelő kamerarendszer működtetésével összefüggésben.

2.Felhalmozási kiadások

A felhalmozási feladatok tervezhető nagyságát jelentős mértékben az önkormányzat hitelfelvételi képessége határozza meg. Mivel a számításba vehető bevételek a hosszú lejáratú hitelek adósságszolgálati terheit nem fedezik, újonnan meghatározott felhalmozási kiadások csupán új hitelek igénybevételével fedezhetők.

A kiadások tervezése során a 2011. évről áthúzódó feladatok kapnak elsőbbséget, hiszen ezek esetében nincs döntési helyzet.

A Közgyűlés által a 2011. évben elhatározott - 2012. évre irányuló felhalmozási feladatokra - a többéves kihatással járó döntések mellékletben szereplő előirányzatait tervezni kell.

Alapvető elvárás, hogy év közben elnyert pályázati forrásokból számottevően bővüljön a fejlesztési szektor. Ezek tekintetében az elnyert források összegének megfelelően év közben

kerül sor a költségvetési rendelet módosítására annak érdekében, hogy a feladatokhoz a fedezet teljes összegében rendelkezésre álljon.

2.1.Felújítások

A felújítási tételek előirányzatait a költségek ÁFA kiadásainak figyelembe vételével kell megtervezni.

Azon felújítási feladatok esetében, ahol pályázati források jelenhetnek meg, az önkormányzati saját erő elkülönítésére kerülhet sor, míg azok esetében, ahol nem lehet számítani külső hozzájárulásra, amennyiben erős az önkormányzati érdek és költséghatékony megvalósítás lehetséges, a teljes felújítási összeg tervezendő.

A 2013. év elképzeléseit előkészítő tervezési, engedélyezési és egyéb kiadások előirányzatait teljes összegben kell szerepeltetni.

Az önkormányzati épületek felújítási feladatainak kiválasztása során azok kapnak elsőbbséget, amelyek balesetveszély elhárítására vagy olyan munkálatok elvégzésére irányulnak, melyek elmaradása a jövőben nagyobb kiadást generálna, mint a tervezési évben elvégzett felújítás összege.

A feladatok meghatározása során figyelembe kell venni az energia audit ajánlásait és törekedni kell az energia-megtakarítással járó felújításokra, mert ezek már középtávon jelentős működési kiadás csökkenéssel járnak.

Önkormányzati utak, járdák, egyéb közterületek saját felújítását a lehetséges mértékig pályázati forrásokból kell megvalósítani. Ezen a területen törekedni kell a START munkaprogramban megjelenő lehetőségek kihasználására.

2.2.Beruházások

A tervezés alapelveinek meg kell egyeznie a felújítások tervezésénél alkalmazottakkal. Ez alapján a pályázati forrásokkal támogatott kiadásoknál a saját erő elkülönítésére kerülhet sor. Ezen túlmenően az erőteljesen jelentkező önkormányzati érdek mellett figyelembe kell venni a beruházás költséghatékony megvalósításának lehetőségét.

El kell kezdeni a városközpont funkcióbővítő rehabilitáció kivitelezési munkáit és folytatni kell a további rehabilitációs kiemelt projekt javaslatok (szociális város-rehabilitáció, városközpont funkcióbővítő II. ütem) szakmai előkészítését.

Újronnan meghatározott beruházási feladatok kijelölésénél előnyt kell adni azoknak, amelyek továbbhasznosítással megtérülnek, vagy olyan megtakarítást eredményeznek, amelyeken keresztül biztosítható a kiadás visszatérülése.

3. Adósságszolgálat

Az adósságszolgálati terhek rugalmatlan költségeket jelentenek a költségvetés számára, illetve a hitelszerződések által determináltak. Ebből adódóan az adósságszolgálati kiadásokhoz szükséges összeget el kell különíteni. Ebben figyelemmel kell lenni a forint árfolyamának változására is.

Az adósságszolgálati terhek számítása során a koncepció a jelenleg ismert árfolyamokkal, illetve kamatkondíciókkal számol.

4. Tartalékok

Általános tartalék jogcímen a koncepció 30.000 ezer forint előirányzattal számol, amely elsősorban az előre nem tervezhető, nem valószínűsíthető kiadásokra szolgál, és biztosít fedezetet.

A céltartalék előirányzata lehetőséget ad azon feladatok megvalósítására, amelyek céljait tekintve már ismertek, de konkrét tételei és felhasználási helyei még nem. Az év során a felhasználásnak megfelelően kerül sor az előirányzat telepítésére a megfelelő költségviselés helyére.

A koncepció az alábbi céltartalék jogcímeikkel számol, amelyek a részletes költségvetési tervezőmunka során még tovább bővíülhetnek, amennyiben a kitűzött célok elérése indokolttá teszi.

Működési feladatok

- Általános iskolai tanulók bérlet támogatása
- Tankönyvtámogatás
- Integráltan nevelt sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek gyógypedagógiai ellátása
- Iskolabusz működtetése

- Érettségi és szakmai vizsgák
- Szakmai informatikai fejlesztés
- Nógrád Megyei Szakképzés-szervezési Társulás kiegészítő támogatása
- Közfoglalkoztatási programokhoz saját erő
- Salgótarján 90. évfordulójának megrendezése.

Felhalmozási feladatok

- Felhalmozási pályázatok saját ereje
- Parkoló építési alap
- Szilárd hulladéklerakóval kapcsolatos tulajdonosi feladat
- Állati hulladék ártalmatlanítással kapcsolatos tulajdonosi feladat.

5. Önkormányzaton kívüli feladatellátás

Az Áht. 69 § (4) bekezdése alapján az önkormányzat költségvetésében az alábbi jogi személyiségű társulások jelennek meg elkülönítetten:

- Nógrád Megyei Szakképzés-szervezési Társulás
- Kelet-nógrádi Hulladékkultivációs Társulás.

VI.

A költségvetési deficit finanszírozása

Áttekintve a 2012. költségvetési évre vonatkozó jelenleg ismert feladatokat, illetve a számításba vehető forrásokat, megállapítható, hogy a bevételek sem a működési, sem a felhalmozási szektorban nem fedezik a kiadásokat. A költségvetés deficitje, a forrásbővítő hitelforrások megszerzésének kockázata miatt, nem fedezhető teljes mértékben pénzügyi külső forrással. A hitelforrások nélkül fenntartható működési költségvetés pénzügyi egyensúlyi helyzete irányába történő elmozdulás fontos tényezője kell hogy legyen a költségvetés pénzügyi egyensúlyának későbbi időszakokban történő helyreállítása és fenntarthatósága.

2012. évben a költségvetési deficit finanszírozására az alábbi forrásbővítő hitellel finanszírozott forrásokkal számol a koncepció:

Működés

- Éven belüli rövidlejáratú hitel 1.000.000 ezer forint
(A hitel összege megegyezik a 2011. évben működési feladatok finanszírozása érdekében tervezett összeggel.)

Felhalmozás

- Városközpont rekonstrukció saját erő 312.365 ezer forint
(a hitel 2009. évben megnyílt, de a rendelkezésre állási idő 2013. év végéig történő meghosszabbítását kezdeményeztük)
- Általános felhalmozási feladatokhoz 200.000 ezer forint
(a hitel új felhalmozási feladatokhoz kapcsolódik)

A jelentős pénzügyi források, illetve az egyéb bevételek nem rendszeres ütemű keletkezése nem nélkülözheti a költségvetés fizetőképességének folytatólagos fenntartása érdekében a korábbi évhez hasonló folyószámla és bérhitelkeret fenntartását. Ezen pénzügyi hitel az év végén, amennyiben szükséges állománnyal zárhat.

A koncepció az alábbi hitelkeretekkel számol:

- Folyószámlahitel 400.000 ezer forint
- bérhitel 200.000 ezer forint.

Az elfogadható összegű hitellel finanszírozható költségvetési feltételrendszer kialakítására a részletes tervezőmunka során kell megtalálni a megoldást annak érdekében, hogy a költségvetési kockázat elviselhető szinten maradjon.

Határozati javaslat

Salgótarján Megyei Jogú Város Közgyűlése megtárgyalta a 2012. évi költségvetésről szóló koncepciót és annak tartalmi elemeivel egyetértve elfogadja azt.

A Közgyűlés utasítja a jegyzőt, hogy az előterjesztésben foglaltakat érvényesítse a részletes költségvetési javaslat elkészítése során. Az elfogadható összegű pénzügyi külső forrással finanszírozható költségvetési feltételrendszer kialakítása érdekében – amennyiben a Közgyűlés döntése szükséges – a döntési javaslatot terjessze elő.

Határidő: folyamatos

Felelős: dr. Gaál Zoltán jegyző

Salgótarján, 2011. október 18.

Székyné dr. Strémi Melinda
polgármester

Jelentés

Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzatának képviselőtestülete részére

Készült:

**Salgótarján Megyei Jogú Város 2012. évi
költségvetési koncepciójának
véleményezéséről**

Készítette:

MBI Könyvvizsgáló Kft.
Mesterné Berta Ildikó
bejegyzett könyvvizsgáló
Tagsági igazolvány száma: 000183
3100 Salgótarján, Pécskő út 40.
Tel/fax: (32) 421-021

Salgótarján Megyei Jogú Város 2012. évi költségvetési koncepciójának véleményezését az alábbi szempontok alapján teszem meg:

- 1. Jogszabályi háttér.**
- 2. Külső-belső feltételrendszer.**

1. Jogszabályi háttér:

A költségvetési tervezés eljárási szabályait, a tervezési folyamat munkaszakaszait, feladatait az államháztartási törvény és az államháztartás működési rendjéről szóló kormányrendelet szabályozza.

Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 70. §-a szerint: „A jegyző, főjegyző, körjegyző, megyei főjegyző (a továbbiakban együtt: jegyző) által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a polgármester, főpolgármester, a megyei közgyűlés elnöke (a továbbiakban együtt: polgármester) november 30-ig - a helyi önkormányzati képviselő-testület tagjai általános választásának évében legkésőbb december 15-ig - benyújtja a képviselő-testületnek, megyei közgyűlésnek (a továbbiakban együtt: képviselő-testület)”.

A 2012. évi költségvetési koncepció benyújtása a képviselőtestület részére határidőben megtörtént.

Az államháztartás működési rendjéről szóló 292/2009. (XII.19.) kormányrendelet 35. §

(1) bekezdés: „A helyi önkormányzat költségvetési koncepcióját a helyben képződő tervévi bevételek, valamint az ismert kötelezettségek, továbbá a tervévre vonatkozó költségvetési törvényjavaslat figyelembevételével állítja össze”.

(2) bekezdés: „ A költségvetési koncepció összeállítása előtt a jegyző - a helyi kisebbségi önkormányzat költségvetési szerveinek tekintetében a helyi kisebbségi önkormányzat elnökével - áttekinti a költségvetési szervek következő költségvetési évre vonatkozó feladatait, az önkormányzat bevételi forrásait. A költségvetési koncepciót a polgármester terjeszti a képviselő-testület elé”.

(3) bekezdés: „ A polgármester a költségvetési koncepció tervezetéről a helyi önkormányzatnál működő bizottságok véleményét a szervezeti és működési szabályzatban foglaltak szerint kikéri, és azt a helyi kisebbségi önkormányzat véleményével együtt a költségvetési koncepció tervezetéhez csatolja. Ahol pénzügyi bizottság működik, annak a költségvetési koncepció tervezetének egészéről kell véleményt alkotnia”.

(4) bekezdés: „ A költségvetési koncepció tervezetét - a bizottságok véleményével együtt - a képviselő-testület megtárgyalja, és határozatot hoz a költségvetés-készítés további munkálatairól”.

A fenti rendelkezéseknek megfelelően kerül benyújtásra a 2012. évi önkormányzati költségvetési koncepció.

2. Külső – belső feltételrendszer:

A 2012. évi költségvetési törvényjavaslat az önkormányzati forrásszabályozás alapvető elemeinek változatlansága mellett a megyei önkormányzatok forrásszabályozása tekintetében tartalmaz változást. A megyei önkormányzatok intézményei 2012. január 1-jétől – várhatóan – állami fenntartásba kerülnek.

Az önkormányzati forrásszabályozás jelenlegi rendszerének jelentős – feladatfinanszírozáshoz kapcsolódó - átalakítása az NGM tájékoztatása szerint 2013. évtől várható.

A helyi önkormányzatok – beleértve a helyi kisebbségi önkormányzatokat, valamint a többcélú kistérségi társulásokat is – 2012-ben 3202,6 Mrd Ft – hitel, és értékpapír műveletek nélkül számított (GFS rendszerű) - bevételből gazdálkodhatnak, amely nominálértéken az előző évi előirányzatnál 2,2 %-kal, a 2011. évi várható GFS bevételeknél 0,9 %-kal magasabb.

Bár a helyi önkormányzatok támogatásai és a helyben maradó személyi jövedelemadó bevételei 2012. évi irányszáma 0,7 %-kal csökken a 2011. évi előirányzathoz képest és e forrás GFA bevételeken belüli részarány is 1,1 százalékponttal mérséklődik, e bevételkiesést ellensúlyozza a működési és felhalmozási célú támogatásértékű bevételek és EU-tól átvett pénzeszközök tervezett növekménye. Így az önkormányzatok 2012. évi központi költségvetésből származó forrásai együttesen 3,5 %-kal a 2011. évi előirányzatot meghaladják.

A helyi önkormányzatok – beleértve a helyi kisebbségi önkormányzatokat, valamint a többcélú kistérségi társulásokat is – gazdálkodásához a központi költségvetés 2012. évben – a helyi önkormányzatok támogatásai és helyben maradó személyi jövedelemadó révén – 1.140.555,7 Millió forintot biztosít.

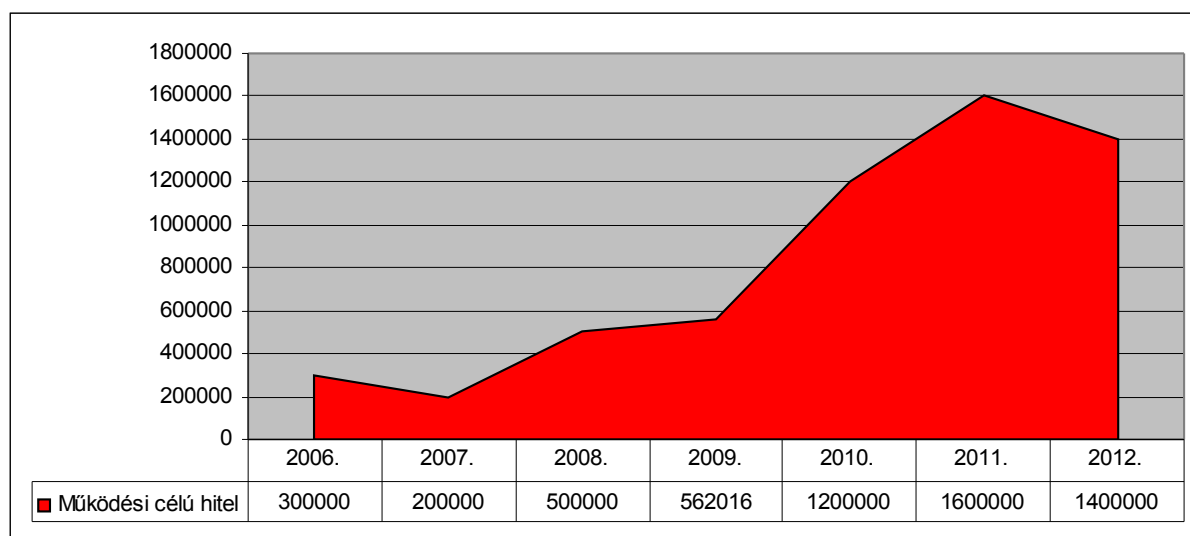
A forrásszabályozásban – egyszerűsítési szempontból - a normatív szja-t jövőre állami támogatás váltja fel, ahogy az a gyakorlatban jelenleg is funkcionál. Ennek megfelelően 2012-től „szja-ágon” már csak a helyben maradó szja – a 2010. évben a településekre bevallott szja 8 %-a illeti meg a települési önkormányzatokat. E forrás – az adótörvény változása és a 2010. évben még érezhető válság hatására – a megelőző évhez képes 10,5 %-os csökkenést mutat.

A „kötelező önkormányzati feladatok méretgazdaságos átszervezése” címen elrendelt kiadáscsökkenés miatt az önhibáján kívül hátrányos helyzetben lévő önkormányzatok támogatása 8 milliárd Ft-tal, az önkormányzati fejezeti tartalék 3344 milliárd Ft-tal mérséklődik.

Salgótarján Megyei Jogú Város tekintetében a központi költségvetés forrásszabályozásának hatása, a központi források várható nagyságrendje – a költségvetési törvényjavaslatban szereplő információk alapján – került számításba véve a koncepcióban. A jelenlegi információk nem teszik lehetővé konkrét előirányzatok rögzítését, így a jelentésben a tervezett hitelfelvétel, illetve az adósságállomány alakulására hívom fel a figyelmet.

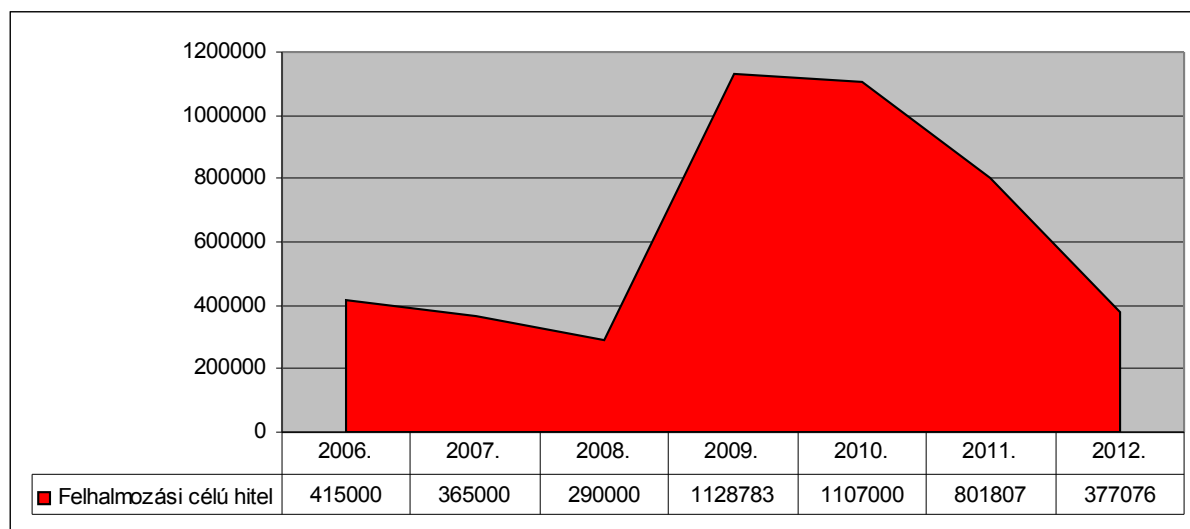
A jelentésben szereplő adatok - 2006-2010. év vonatkozásában - az elfogadott költségvetések **eredeti előirányzatait**, illetve **2012. évre előzetesen számítható előirányzatokat tartalmazzak:**

Működési célú hitelek alakulása: (eFt-ban)

A koncepció számítása szerint a 2012. évben a tervezett működési célú hitel felvétel 1.400.000,-eFt.

A tervezett felhalmozási célú hitel felvétel nagyságrendjét az alábbi táblázat mutatja:

A 2012. évre tervezett 377.076,-eFt felhalmozási célú hitelből 177.076,-eFt célhitel – városközponti rekonstrukció saját erőre vonatkozó - szerződésének aláírása 2009. évben megtörtént.

A helyi önkormányzatokról szóló – jelenleg hatályos - 1990. évi LXV. törvény 88. § (2) bekezdése meghatározza az adósságot keletkeztető éves kötelezettségvállalás felső határát.

2012. évre vonatkozóan tervezett adatokon alapul.

Tervezett saját folyó bevételek:

Helyi adó bevételek:	1.209.000,-eFt
Illeték bevételek:	55.000,-eFt
Gépjárműadó:	200.000,-eFt
Önkormányzati sajátos bev.:	349.630,-eFt
Kamatbevételek:	10.000,-eFt

Saját folyó bevételek:	1.823.630,-eFt
- Rövid lejáratú köt.:	-1.368.333,-eFt

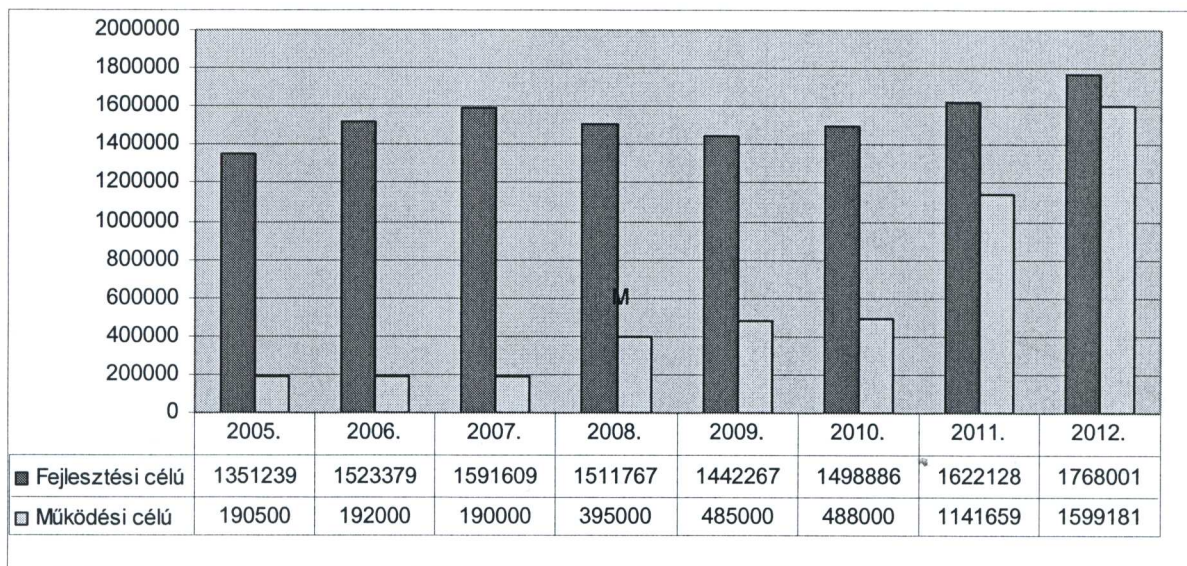
Korrigált saját folyó bev.:	455.297,-eFt
Korrigált saját folyó bevétel 70 %-a:	318.708,-eFt

A koncepcióban jelzett, általános felhalmozási feladatokhoz 2012. évben tervezett 200.000,-eFt hosszú lejáratú hitel összege a jelenlegi számítások és a jelenleg hatályos jogszabályok alapján a hitelfelvételi korlát alatt marad.

A helyi önkormányzatokról szóló törvényjavaslat szerint a fenti szabályozásban jelentős változás következik be.

A hitelállomány alakulását az alábbi táblázat mutatja: (adatok eFt-ban)

A hitelállomány alakulását az alábbi táblázat mutatja: (adatok eFt-ban)

Az önkormányzat 2012. évre vonatkozó előzetes modell számítása fedezetlenséget jelez, mint a működési, mind pedig a felhalmozási szektort illetően. A hitelforrások nélkül kimutatott bevételek nem fedezik az igényelt kiadásokat.

A fedezetlenség struktúrája kedvezőtlenül változik. Nagyobb részben a tervezhető bevételek csökkenéséből, kisebb részben pedig a kiadások növekedéséből fakad. Így a tervezési feladat is az előző időszakhoz képest lényegesen nehezebbé válik, hiszen a bevételek növelésére korlátozottan van mód, illetve a kiadások csökkentése a feladat ellátás mennyiségét és minőségét érintheti.

A makrogazdasági elemzők szerint komoly a kockázata annak, hogy a háztartások fogyasztása 2012-ben tovább mérséklődik és a foglalkoztatás sem bővül a versenyszférában. Ebben az esetben a GDP növekedés kis mértékben alatta maradhat a célkitűzéseknek.

Mindezek a kockázatok arra figyelmeztetnek, hogy a költségvetésben megfelelő mértékű tartalékot kell beépíteni, amelyek révén az említett kockázatok bekövetkezése miatti bevételkiesések ellentételezhetőek lesznek.

A koncepcióban jelzett hosszú lejáratú hitelek tervezett összege a jelenlegi számítások és jogszabályok alapján a hitelfelvételi korlát alatt marad, azonban az elfogadható összegű hitellel finanszírozható költségvetési feltételrendszer kialakításánál figyelembe kell venni, hogy a költségvetési kockázat elviselhető szinten maradjon.

Fentiek figyelembevételével Salgótarján Megyei Jogú Város 2012. évi költségvetésének koncepcióját elfogadásra javaslom.

Salgótarján, 2011. november 11.

Mesterné Berta Ildikó
 ügyvezető
 MBI Könyvvizsgáló Kft.
 tagsági igazolvány száma: 000588
 3100 Salgótarján, Pécskő út 40.

Mesterné Berta Ildikó
 bejegyzett könyvvizsgáló
 3100 Salgótarján, Pécskő út 17/2
 tagsági igazolvány száma: 000183

